

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies n° 242/2021 van 17 december 2021

Betreft: Verzoek om advies over een ontwerpbesluit van het Verenigd College tot wijziging van het besluit van het Verenigd College van 9 mei 2019 inzake de erkenning en subsidiëring van centra voor noodhulp en integratiehulp¹ (CO-A-2021-247)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit" genoemd),
Aanwezig: mevrouw Marie-Hélène Descamps, mevrouw Alexandra Jaspar, de heer Yves-Alexandre de Montjoye, de heer Bart Preneel en de heer Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, en met name op de artikelen 23 en 26 (hierna « LCA » genoemd);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna « GDPR »);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens* (hierna « LTD »);

Gelet op het op 19 november 2021 ontvangen verzoek van mevrouw Elke Van den Brandt en de heer Alain Maron, Leden van het Verenigd College van de leden van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie belast met Sociale zaken en Volksgezondheid;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

brengt, op 17 december 2021, het volgende advies uit:

---

¹ BS 31.07.2019

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN HET VERZOEK OM ADVIES

1. De Leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (« GGC ») bevoegd voor Sociale zaken en Volksgezondheid (hierna « de aanvragers ») hebben op 19 november 2021 het advies van de Autoriteit gevraagd over een ontwerpbesluit van het Verenigd College tot wijziging van het besluit van het Verenigd College van 9 mei 2019 betreffende de erkenning en de subsidiëeringswijze aan nood- en integratiehulpcentra (hierna « het ontwerp »).
2. Het besluit van het Verenigd College van 9 mei 2019 geeft uitvoering aan de ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende de noodhulp en integratie van daklozen² en het ontwerp strekt er onder meer toe de verwijzingen naar het sociaal dossier te schrappen en de opvolging van de normen en de rapportering van gegevens door de centra aan de administratie te verduidelijken. Voorts vervangt zij op verschillende plaatsen een model bij het besluit van 9 mei 2019 of een daarin vervatte delegatie aan de minister door een circulaire van de administratie.
3. Bij de indiening van het verzoek om advies heeft de gedelegeerde ambtenaar gespecificeerd dat het advies specifiek wordt gevraagd over de artikelen 2.3^o, 4, 5.2^o, 6³, 7.1^o, 12, 24.2^o, 37 en 45. De Autoriteit merkt evenwel op dat het besluit van 2019 niet voor advies aan de Autoriteit is voorgelegd en dat sommige (niet door het ontwerp gewijzigde) bepalingen voorzien in de verwerking van persoonsgegevens. Deze bepalingen zijn als volgt geformuleerd:

Titel II. – Procedure betreffende de voorlopige werkingsvergunning, de erkenning, de intrekking van de voorlopige werkingsvergunning of van de erkenning, de verlenging van de erkenning, de beëindiging van een dienst en de sluiting van centra

Hoofdstuk I. – De voorlopige werkingsvergunning en de erkenning

(...)

Art. 5. § 1 *De organiserende instantie richt een erkenningsaanvraag aan de Ministers en tegelijkertijd aan de administratie, vergezeld van een administratief dossier dat de volgende documenten omvat:*

1° een document met vermelding van de naam van de vertegenwoordigers van de organiserende instantie en van de directeur/coördinator van het centrum; ondertekend door de voornoemde personen;

2° a) Wanneer de organiserende instantie een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 27, 1° tot 5° van de ordonnantie: een afschrift van de beslissing van het bevoegde orgaan dat het centrum of de dienst opricht;

b) Wanneer de organiserende instantie een rechtspersoon is in de zin van artikel 27, 6° van de ordonnantie: een actueel afschrift van de gepubliceerde statuten van de dienst, opgesteld in het

² BS 10.07.2018

³ Dit artikel verwijdt de artikelen 15 tot 17 van het besluit.

Frans en het Nederlands, alsook de samenstelling van haar beheersorganen, zoals bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad;

3° a) wanneer het een bestaand centrum betreft: het organigram en de lijst van de tewerkgestelde personen met hun kwalificatie en de werkelijk gepresteerde arbeidsduur tijdens het vorige kwartaal;

b) wanneer het een centrum betreft dat voor de eerste keer wordt uitgebaat of een centrum dat voor het eerst erkenning aanvraagt na de inwerkingtreding van dit besluit: het organigram en de verbintenis om te voldoen aan de personeelsnormen en om per semester aan de Ministers de lijst van de tewerkgestelde personen over te zenden met hun kwalificatie en de wekelijkse arbeidsduur;
(...)

7° een document met onder meer de omschrijving van:

(...)

f) de gebruikersprofielen;

(...)

12° het uittreksel uit het strafregister van de directeur/coördinator van het centrum, alsook van het personeel dat rechtstreeks met de gebruikers van het centrum en hun familie werkt. Dit geldt niet voor onderhoudspersoneel, administratief of financieel personeel dat geen contact heeft met de gebruikers van de dienst, telefoonpersoneel en personeel dat huisvesting zoekt en aanbiedt.

Dit uittreksel moet minder dan een maand vóór de indiening van de aanvraag zijn gedateerd.

Nadat de administratie de inhoud van de uittreksels uit het strafregister in het kader van het onderzoek van het dossier heeft gecontroleerd, verwijdert zij deze uittreksels.

(...)

Hoofdstuk II. – Hernieuwing van de erkenning

Art. 8 § 1. *Uiterlijk zes maanden vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van de erkenning wordt door de administratie aan de organiserende instantie van het centrum een vragenlijst toegezonden met het oog op verlenging van de erkenning. Deze vragenlijst moet, naar behoren ingevuld en ondertekend, binnen dertig dagen na ontvangst worden teruggestuurd, samen met de volgende documenten:*

1° die bedoeld in artikel 5, § 1, 1° ;

2° die bedoeld in artikel 5, § 1, 2°, 3°, 4° en 7°, indien er zich wijzigingen hebben voorgedaan sinds de laatste aanvraag tot erkenning⁵ ;

(...)

4° het uittreksel uit het strafregister van de directeur/coördinator van de dienst, alsook van het personeel dat rechtstreeks in contact komt met de gebruikers en hun gezinnen. Dit geldt niet voor het onderhoudspersoneel, administratief of financieel personeel dat geen contact heeft met de gebruikers, telefoonpersoneel en personeel dat huisvesting zoekt en aanbiedt.

⁴ Een document met de namen van de vertegenwoordigers van de organiserende instantie en de directeur/coördinator van de dienst, ondertekend door voornoemde personen.

⁵ Hoofdzakelijk statuten, een organigram, een lijst van het personeel en een document met de gebruikersprofielen.

Dit uittreksel moet minder dan een maand oud zijn op het moment dat de aanvraag voor verlenging wordt ingediend.

Nadat de administratie de inhoud van de uittreksels uit het strafregister in het kader van het onderzoek van het dossier heeft gecontroleerd, verwijdert zij deze uittreksels;

(...)

Afdeling 6. – Normen betreffende het huishoudelijk reglement

(...)

Art. 23. *Het huishoudelijk reglement dient onder meer de volgende punten te vermelden:*

(...)

4° de modaliteiten voor het verzamelen en uitwisselen van gegevens

(...)

Afdeling 8. – Normen betreffende het activiteitenverslag en de boekhouding

Art. 28. § 1. *De centra dienen jaarlijks een activiteitenverslag op te stellen, in het Frans of in het Nederlands.*

De inhoud en de methodologie van het activiteitenverslag worden vastgesteld in een circulaire van de administratie.

(...)

Art. 29. *De centra en diensten moeten de volgende documenten naar de administratie versturen vóór 30 april van het jaar dat volgt op het einde van het dienstjaar:*

(..)

5° een afschrift van de loonfiches van de gesubsidieerde personeelsleden.

(...)

Afdeling 4. – Normen voor de financiële participatie van de gebruikers.

Art. 49. *(...)*

De prijzen van de diensten voor hulp bij het dagelijkse levensonderhoud en de modaliteiten van verminderde financiële participatie van de gebruikers zijn opgenomen in een door het centrum opgestelde lijst.

Deze lijst wordt jaarlijks en bij elke wijziging aan de administratie toegezonden.

De inhoud en prijzen van de diensten voor hulp bij het dagelijkse levensonderhoud en de modaliteiten van de verminderde financiële participatie van de gebruikers worden vastgesteld in een circulaire van de administratie.

Art. 50. *Het centrum controleert de financiële participatie van de gebruikers en gaat na of zij recht hebben op verlaagde bijdragen. De nodige bewijsstukken moeten in het centrum worden bewaard.*

Art. 51. *De bedragen die overeenkomen met de financiële bijdrage moeten rechtstreeks aan de centra worden betaald.*

Het centrum houdt een geanonimiseerd register bij van de betalingen of facturen met betrekking tot de diensten voor hulp bij het dagelijkse levensonderhoud, dat het ter beschikking stelt van de administratie.

(...)

Art. 69. § 1. Het centrum maakt een anamnese van de situatie van de gebruiker bij binnenkomst in het opvangcentrum.

§ 2. Binnen een maand nadat de gebruiker in het opvangcentrum is opgenomen, wordt in overleg met hem een project voor sociale begeleiding opgesteld.

§ 3. Het project voor sociale begeleiding wordt om de drie maanden door het personeel van het centrum in overleg met de gebruiker geëvalueerd. Indien nodig wordt door het centrum een herziening van het project geformuleerd, waarbij rekening wordt gehouden met de situatie van de gebruiker.

(...)

Hoofdstuk V. – Speciale normen voor centra voor thuisbegeleiding voor woningonderhoud

(...)

Afdeling 2. - Normen betreffende de kwaliteit van de dienst en de opvang van de gebruikers

Art. 90. Het centrum moet een gewogen jaargemiddelde van 60 actieve gevallen halen, op basis van een maandoverzicht.

Een actief dossier is een dossier dat openstaat en ten minste één ondersteunende dienst in de zin van artikel 92 ontvangt.

Het centrum opent een dossier voor elke gebruiker, als de gebruiker alleenstaand is, of voor elk gezin als de gebruiker een paar is en/of kinderen heeft.

Het jaarlijks gemiddelde aantal actieve dossiers wordt vastgesteld op basis van de goedgekeurde capaciteit van het centrum.

De actieve dossiers van personen of gezinnen die onder de in artikel 92 bedoelde ondersteunende begeleiding vallen, worden voor de telling van het aantal dossiers gelijkgesteld met een halfgeopend of opgevolgd dossier.

De actieve dossiers van personen of gezinnen die onder de in artikel 92 bedoelde intensieve begeleiding vallen, worden voor de telling van het aantal dossiers gelijkgesteld met anderhalf geopend of opgevolgd dossier.

Het centrum houdt jaarlijks een register bij van het totale aantal gebruikers dat de in artikel 93 bedoelde ondersteuningsovereenkomst heeft ondertekend, alsook het gemiddelde aantal actieve dossiers per maand.

In dit register moet een onderscheid worden gemaakt tussen intensieve en ondersteunende opvolgingen.

Dit register en de in artikel 93 bedoelde overeenkomsten moeten ter beschikking van de administratie worden gehouden.

De wijze van berekening van het aantal gevallen en de wijze van controle op deze kwantitatieve norm worden in een circulaire van de administratie vastgesteld.

(...)

Art. 93. § 1. Het centrum sluit met iedere gebruiker een schriftelijke overeenkomst waarin de aard en de voorwaarden van de begeleiding en de wederzijdse rechten en verplichtingen van het centrum en de gebruiker worden beschreven.

Deze overeenkomst mag niet aan de huurovereenkomst worden gekoppeld.

Een modelovereenkomst is opgenomen in bijlage III bij dit besluit.

§ 2. Het centrum voert tijdens het eerste gesprek een anamnese uit van de situatie van de gebruiker.

(...)

Art. 94. (...)

In het jaarlijkse activiteitenverslag van het centrum moet de duur van de richtlijnen worden vermeld, alsook de redenen voor eventuele verlengingen na 5 jaar. Het aantal richtlijnen dat langer dan 5 jaar van kracht is, mag niet meer bedragen dan 15% van het totale aantal richtlijnen.

(...)

Hoofdstuk VI. – Speciale normen voor Housing First centra

(...)

Afdeling 2. - Normen met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening en de opvang van de gebruikers.

Art. 103. Het centrum moet een minimumjaargemiddelde van 24 actieve dossiers halen, op basis van een maandelijkse balans.

Een actief dossier is een dossier dat openstaat en ten minste één ondersteunende dienst in de zin van artikel 92 ontvangt.

Het jaargemiddelde van het aantal actieve gevallen wordt vastgesteld op basis van de goedgekeurde capaciteit van het centrum.

Het centrum houdt jaarlijks een register bij van het aantal ondersteunde gebruikers en gezinnen, alsook het aantal woningen en hun adressen. Deze verklaring en de in artikel 106 bedoelde overeenkomsten worden ter beschikking van de administratie gesteld.

De procedures voor het toezicht op deze kwantitatieve norm worden vastgesteld in een circulaire van de administratie.

(...)

Art. 105. Het centrum voert een anamnese uit van de situatie van de gebruiker op het ogenblik van zijn inschrijving.

Art. 106. §.1. Het centrum sluit met elke gebruiker een schriftelijke zorgovereenkomst waarin de aard en de voorwaarden van de Housing First-dienstverlening en de wederzijdse rechten en plichten van de dienst en de gebruiker worden beschreven.

(...)

Hoofdstuk VII. – Speciale normen voor straatwerk en plunderingen

(...)

Afdeling 3. – Normen voor het aantal personeelsleden en hun kwalificaties

(...)

Art. 123 bis. De wijze van controle op deze normen is uiteengezet in een circulaire van de administratie.

(...)

Titel IV. – Subsidiëring van de centra

Hoofdstuk I. – Subsidiemethode

(...)

Art. 133. *Jaarlijks wordt op 31 december een eindafrekening van de jaarlijkse subsidie opgemaakt aan de hand van een document waarvan de inhoud in een circulaire van de administratie wordt vastgesteld; deze wordt vóór 30 april van het volgende jaar aan de administratie toegezonden.*

De centra die een financiële bijdrage van de gebruikers ontvangen, moeten de documenten toezenden waarin het bedrag van de ontvangen bijdragen en het doel ervan worden vastgesteld.

4. Aangezien de Autoriteit in het kader van dit verzoek om advies niet is ingegaan op de inhoud van de ordonnantie, kan uit het stilzwijgen hierover in dit advies niet worden afgeleid dat de daarin vervatte gewijzigde bepalingen niet voor kritiek vatbaar of voor verbetering vatbaar zijn.

II. EVALUATIE VAN HET ONTWERPBESLUIT

1. Rechtsgrondslag en legaliteitsbeginsel

5. De Autoriteit herinnert eraan dat – overeenkomstig een gezamenlijke lezing van artikel 8 van het EVRM, artikel 22 van de Grondwet en artikel 6.3 van de GDPR – elke inmenging door een overheidsinstantie in het recht op privacy moet worden voorgeschreven door een « *voldoende nauwkeurige wettelijke bepaling* » die voorziet in een dringende maatschappelijke behoefte en evenredig is met het nagestreefde doel. Een dergelijke nauwkeurige wettelijke bepaling omschrijft de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens die gepaard gaan met de inmenging van de overheid.⁶ De uitvoerende macht kan in principe alleen bevoegd zijn om maatregelen uit te voeren waarvan de essentiële elementen vooraf door de wetgever zijn vastgelegd.
6. De Autoriteit merkt op dat, hoewel sommige van de gegevensverwerkingsoperaties waartoe het ontwerpbesluit aanleiding geeft, geen aanleiding geven tot significante inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, hetzelfde niet kan worden gezegd van de verwerking van de gegevens van de gebruikers, noch van de gegevens uit het strafregister van de directeur/coördinator van de dienst, noch van het personeel van de bevoegde of erkende noodhulp- en integratie-instellingen voor

---

⁶ Zie DEGRAVE, E., "L'e-gouvernement et la protection de la vie privée – *Légalité, transparence et contrôle*", Collectie CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, blz. 161 e.v. (zie o.a.: EHRM, Rotaru v. Roemenië arrest, 4 mei 2000). Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (blz. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (blz. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (blz. 26)

daklozen (hierna « centra » genoemd)⁷. De gebruikers zijn immers per definitie personen die als kwetsbaar kunnen worden beschouwd en de verwerking van gegevens met betrekking tot hun profiel (art. 5, §1, 7°, f) van het decreet), tot de anamnese van hun situatie (art. 69, 93 en 105 van het decreet) en tot hun financiële participatie (art. 50 en 133 van het decreet) vormt een verwerking van gegevens met betrekking tot hun behoeftige toestand en omvat, in voorkomend geval, de verwerking van bijzondere categorieën van gegevens in de zin van art. 9 of zelfs art. 10 van de GDPR.

7. Daarom moeten, overeenkomstig artikel 22 van de *Grondwet*, de "essentiële elementen" van de verwerking met betrekking tot de gegevens van de gebruikers en de in het strafregister opgenomen gegevens van de directeur/coördinator van de dienst, alsook van het personeel van de centra, in de ordonnantie worden omschreven. Deze elementen zijn : het precieze en concrete doel of de precieze en concrete doeleinden⁸ waaruit kan worden afgeleid welke gegevens zullen worden verwerkt, de identiteit van de verantwoordelijke(n) voor de verwerking, de gegevenscategorieën die nodig zijn om het doel of de doeleinden te bereiken, de termijn voor de opslag van de gegevens⁹, de (categorieën van) betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de (categorieën van) ontvangers aan wie de gegevens zullen worden meegedeeld¹⁰, de omstandigheden waaronder de gegevens zullen worden meegedeeld, alsook de eventuele beperking van de in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de GDPR bedoelde verplichtingen en/of rechten.
8. Met betrekking tot andere gegevensverwerkingen (die bijvoorbeeld zijn opgenomen in de statuten of organigrammen van de centra) is het daarentegen voldoende dat het doel of de doelen van de verwerking en de verantwoordelijke voor de verwerking in de ordonnantie worden vermeld. De vaststelling van de andere essentiële elementen kan op geldige wijze aan de regering worden gedelegeerd, mits deze delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven.

2. Doelstellingen

9. Overeenkomstig artikel 5.1b) van de GDPR mogen persoonsgegevens alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verwerkt.

---

⁷ Zie in dit verband ook advies 70.211/1 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State van 20 oktober 2021, waarin het volgende staat « *Het opvragen en raadplegen van het uittreksel uit het strafregister houdt evenwel de verwerking van persoonsgegevens in, waarvoor een bepaling met kracht van wet vereist is die deze verwerking uitdrukkelijk toestaat. Bij gebrek aan een dergelijke delegatie* (artikel 29, § 3, 4°, van de ordonnantie verwijst alleen naar regels betreffende « de moraliteit van het personeel en het management »), *zal de betrokken goedkeuringsvereiste uit het ontwerpbesluit worden weggelaten* » (punt 3.3).

⁸ Zie ook artikel 6.3 van de GDPR.

⁹ Het Grondwettelijk Hof heeft reeds erkend dat "de wetgever de voorwaarden voor de opslag van persoonsgegevens, alsook de duur van die opslag, op algemene wijze kan regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B. 23.

¹⁰ Zie bv. Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

10. Bij de indiening van het verzoek om advies heeft de gedelegeerde ambtenaar gespecificeerd dat de doeleinden zijn vermeld in artikel 29 van de ordonnantie van 14 juni 2018. Deze bepaling vereist de erkenning van de centra door het Verenigd College (§1) en somt de voorwaarden voor deze erkenning op (§2). De Autoriteit merkt echter op dat de gegevens ook zullen worden verwerkt voor controle- en rapportagedoeleinden. Deze doeleinden moeten noodzakelijkerwijs worden vastgelegd in een wetgevingsverordening.

3. Evenredigheid/minimalisering van de gegevens

11. Artikel 5.1.c) van de GDPR bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden gebruikt (het beginsel van "gegevensminimalisering").
12. De Autoriteit vestigt de aandacht van de verzoeker op het feit dat inmenging in het recht op eerbiediging van de bescherming van persoonsgegevens alleen is toegestaan indien zij noodzakelijk is en evenredig met de nagestreefde doelstelling(en).
13. Een verwerking van persoonsgegevens wordt immers als noodzakelijk beschouwd indien zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde doel (van algemeen belang) te bereiken. Daarom is het volgende noodzakelijk:
  - In de eerste plaats moet de verwerking van de gegevens het daadwerkelijk mogelijk maken het nagestreefde doel te bereiken. Daarom moet op basis van feitelijke en objectieve elementen worden aangetoond dat de beoogde verwerking van persoonsgegevens doeltreffend is om het nagestreefde doel te bereiken;
  - Ten tweede moet de verwerking van persoonsgegevens de minst ingrijpende maatregel zijn met betrekking tot het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit betekent dat indien het mogelijk is het beoogde doel te bereiken door middel van een maatregel die minder ingrijpt in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer of van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking achterwege mag worden gelaten. Daartoe moet gedetailleerd en met feitelijk en objectief bewijsmateriaal kunnen worden aangetoond waarom andere, minder ingrijpende maatregelen niet toereikend zijn om het beoogde doel te bereiken.
14. Indien de noodzaak tot de verwerking van persoonsgegevens is aangetoond, moet nog worden aangetoond dat de verwerking evenredig is (in de strikte zin) met het nagestreefde doel, d.w.z. dat een billijk evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen, rechten en vrijheden van de betrokken personen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in

het recht op persoonlijke levenssfeer en de bescherming van persoonsgegevens en het doel dat met de verwerking wordt nagestreefd – en daadwerkelijk wordt bereikt. De voordelen van de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen voor de betrokkenen. Ook hier moet kunnen worden aangetoond dat deze analyse is uitgevoerd voordat de verwerking wordt uitgevoerd.

15. Zoals cf. supra vermeld, moet de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers en van gegevens uit het strafregister van de directeur/coördinator van de dienst en van het personeel van de centra worden onderscheiden van de andere gegevensverwerkingen waarin het ontwerpbesluit voorziet.
16. Wat de verwerking van gebruikersgegevens betreft, merkt de Autoriteit op dat in het ontwerp de verwijzingen naar het sociaal dossier in het ontwerpbesluit zijn geschrapt. De artikelen 74 tot en met 76 van de ordonnantie (met betrekking tot het sociaal dossier) bevatten echter de essentiële elementen met betrekking tot de verwerking van gebruikersgegevens. De Autoriteit is van mening dat de verwerking van alle gegevens uit het sociale dossier van de gebruikers voor de doeleinden van het ontwerpbesluit kennelijk onevenredig zou zijn. De ordonnantie zou het Verenigd College echter heel goed de bevoegdheid kunnen geven om te specificeren welke van deze categorieën gegevens mogen worden verwerkt met het oog op de verificatie van en het toezicht op de erkenningsvoorwaarden, de inning van een bijdrage van de centra en de rapportage.
17. Wat de gegevens uit het strafregister van de directeur/coördinator van de dienst en van het personeel van de centra betreft, vestigt de Autoriteit de aandacht van de verzoekers op het feit dat elke integratie van de essentiële elementen met betrekking tot de verwerking van dergelijke gegevens in de ordonnantie gepaard zal moeten gaan met een rechtvaardiging in het licht van het evenredigheidsbeginsel.
18. Ten slotte heeft de Autoriteit vragen bij de relevantie van het verstrekken van de salarisgegevens van het personeel van de centra. De Autoriteit is van oordeel dat deze noodzaak in het ontwerpbesluit moet worden verduidelijkt, bijvoorbeeld door wettelijke bepalingen inzake toezicht aan te geven die, in plaats van de ordonnantie, een dergelijke openbaarmaking zouden vereisen. In alle opzichten wijst de Autoriteit erop dat een verwijzing naar circulaire niet toelaatbaar zou zijn.
19. Indien de aanvragers deze noodzaak niet kunnen aantonen, beveelt de Autoriteit aan gepseudonimiseerde gegevens¹¹ te verstrekken, maar de mogelijkheid open te houden om steekproefcontroles uit te voeren op niet-gepseudonimiseerde documenten. Indien deze optie wordt

---

¹¹ In artikel 4(5) van de GDPR gedefinieerd als gegevens « *die niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden toegeschreven zonder dat aanvullende informatie wordt ingewonnen.* »

weerhouden, moet worden verwezen naar het verslag van het EU-Bureau voor cyberbeveiliging over pseudonimiseringstechnieken en beste praktijken¹² (om de hieronder uiteengezette redenen *cf. infra*).

4. Bewaartermijn

20. Overeenkomstig artikel 5.1e) van de GDPR mogen persoonsgegevens in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
21. De Autoriteit merkt op dat de enige verwijzing naar bewaringstermijnen in het ontwerp betrekking heeft op het verwijderen van strafregisters na « *controle van de inhoud ervan* ».
22. Allereerst is de Autoriteit, gelet op artikel 6.3 van de GDPR, van oordeel dat de (maximale) bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens moeten worden vastgesteld en aangegeven in de ordonnantie voor gebruikersgegevens en uittreksels uit het strafregister en in het ontwerpbesluit voor andere te verwerken gegevens, rekening houdend met de verschillende doeleinden en (categorieën van) gegevens.
23. Met name wat uittreksels uit het strafregister betreft, herinnert de Autoriteit eraan dat, in het licht van de definitie van persoonsgegevens in artikel 4.1) van de GDPR ¹³, het verwijderen van het uittreksel niet kan worden verward met het vaststellen van een termijn voor het bewaren van gegevens in verband met mogelijke strafbare feiten die door de betrokkene zijn gepleegd. De vaststelling van een maximale bewaartermijn (in de ordonnantie) heeft immers tot gevolg dat, in tegenstelling tot een dergelijke verwijdering, ook gegevens waaruit de inhoud van het uittreksel gemakkelijk zou kunnen worden afgeleid (weigering van erkenning of verlenging van erkenning), moeten worden verwijderd. Dit maakt het noodzakelijk deze voorwaarde te schrappen of de beschikking in dit opzicht aan te passen.

4. Ad hoc opmerkingen

Huishoudelijk reglement

---

¹² ENISA : <https://www.enisa.europa.eu/publications/data-pseudonymisation-advanced-techniques-and-use-cases> et <https://www.enisa.europa.eu/news/enisa-news/enisa-proposes-best-practices-and-techniques-for-pseudonymisation>;

¹³ Namelijk: « *iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (hierna "betrokkene" genoemd); als "identificeerbare natuurlijke persoon" wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator, zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online-gebruikersnaam, of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit* ».

24. Wanneer het besluit bepaalt dat de modaliteiten voor het verzamelen en uitwisselen van gegevens in het huishoudelijk reglement moeten worden vastgesteld (zoals het geval is in artikel 23, 4°), acht de Autoriteit het dienstig erop te wijzen dat de volgende informatie moet worden opgenomen : de naam en het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking, de contactgegevens van de verantwoordelijke voor gegevensbescherming, de doeleinden van de gegevensverzameling en de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, de ontvangers of categorieën ontvangers van de gegevens, het bestaan van de verschillende in de GDPR neergelegde rechten van de betrokkenen (waaronder het recht op toegang en rectificatie), het al dan niet verplicht zijn van gegevensverstrekking, alsook de gevolgen van niet-verstrekking, de termijn gedurende welke de verzamelde persoonsgegevens worden bewaard of de criteria die worden gebruikt om dit te bepalen, het recht om een klacht in te dienen bij de GBA en, in voorkomend geval, het bestaan van een uitsluitend geautomatiseerde besluitvorming (met inbegrip van profilering, als bedoeld in artikel 22 van de GDPR) en informatie over de daaraan ten grondslag liggende logica, alsook het belang en de verwachte gevolgen van een dergelijke geautomatiseerde besluitvorming voor de betrokkenen

Rapportage

25. De Autoriteit merkt op dat sommige bepalingen weliswaar verwijzen naar een anoniem dossier (artikel 51 van het besluit), maar dat andere voorzien in de opstelling van verslagen (artikelen 28 en 94) of dossiers (artikelen 92 en 103) zonder te specificeren of deze al dan niet persoonsgegevens moeten bevatten. De Autoriteit herinnert eraan dat verdere verwerking voor statistische doeleinden bij voorkeur dient te gebeuren met gebruikmaking van anonieme gegevens¹⁴. Indien het niet mogelijk is het beoogde doel te bereiken van de verwerking met anonieme gegevens, kunnen gepseudonimiseerde persoonsgegevens¹⁵ worden gebruikt. Indien het beoogde doel evenmin met gepseudonimiseerde gegevens kan worden bereikt, mogen ook niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden gebruikt, maar alleen als laatste redmiddel.

Hoge standaard van anonimisering

26. Met betrekking tot de eis om een geanonimiseerd dossier bij te houden van betalingen of facturen in verband met diensten op het gebied van begeleid wonen in artikel 51 van het besluit, vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het feit dat er een verschil is tussen gepseudonimiseerde gegevens, gedefinieerd in artikel 4(5) van de GDPR als gegevens « *die zonder aanvullende informatie niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld* », en geanonimiseerde gegevens die op geen enkele redelijke manier meer aan een specifieke persoon kunnen worden gekoppeld, en

¹⁴ Anonieme gegevens: informatie die niet in verband kan worden gebracht met een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (artikel 4, lid 1, van de GDPR, *a contrario*).

¹⁵ "Pseudonimisering: de verwerking van persoonsgegevens op zodanige wijze dat deze niet meer aan een bepaalde betrokkene kunnen worden toegeschreven zonder dat gebruik wordt gemaakt van aanvullende informatie, mits deze aanvullende informatie gescheiden wordt gehouden en onderworpen is aan technische en organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden toegeschreven." (zie artikel 4.5 van de GDPR).

dat alleen de laatstgenoemde gegevens niet langer persoonsgegevens zijn en bijgevolg zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van de GDPR, overeenkomstig overweging 26 van die verordening¹⁶.

27. In het licht van de definitie van persoonsgegevens in artikel 4, 1) van de GDPR¹⁷, moet er daarom voor worden gezorgd dat de hoge norm voor anonimisering wordt gehaald¹⁸ en dat de gegevens niet louter worden gepseudonimiseerd. De verwerking van gegevens, zelfs indien gepseudonimiseerd, moet immers worden beschouwd als een verwerking van persoonsgegevens in de zin van de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie.
28. Uit het bovenstaande volgt dat, als het inderdaad om pseudonimisering (en niet om anonimisering) gaat:
- er moet worden verwezen naar het verslag van het Cybersecurityagentschap van de Europese Unie over pseudonimiseringstechnieken en beste praktijken¹⁹ ;
  - en dat deze verwerking met alle nodige waarborgen omkleed moet zijn en in overeenstemming zijn met de beginselen die op dit gebied gelden²⁰.

OP DEZE GRONDEN,

is de Autoriteit

van mening dat :

- de "essentiële elementen" van de verwerking met betrekking tot de gebruikersgegevens en de gegevens uit het strafregister van de directeur/coördinator van de dienst, alsook van het personeel van de centra, in de ordonnantie moeten worden vastgesteld (punt 7);
- de doelstellingen van toezicht en rapportage noodzakelijkerwijs in een wetgevingsverordening moeten worden vastgelegd (punt 10);
- de ordonnantie het Verenigd College de bevoegdheid zou moeten verlenen om te bepalen welke categorieën van het sociaal dossier mogen worden verwerkt met het oog op de verificatie en de

¹⁶ Voor meer informatie, zie advies 5/2014 (WP216) over anonimiseringstechnieken, 2.2.3, blz. 11 van Groep 29, https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_fr.pdf

¹⁷ Namelijk: « *iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (hierna "betrokkene" genoemd); als "identificeerbare natuurlijke persoon" wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator, zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online-identificator, of van een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit.* »

¹⁸ De identificatie van een persoon is niet alleen de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te vinden, maar ook de mogelijkheid om hem te identificeren door middel van een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.

¹⁹ ENISA : <https://www.enisa.europa.eu/publications/data-pseudonymisation-advanced-techniques-and-use-cases> et <https://www.enisa.europa.eu/news/enisa-news/enisa-proposes-best-practices-and-techniques-for-pseudonymisation>;

²⁰ Dit is het geval voor het evenredigheidsbeginsel, dat verwijst naar het meer specifieke beginsel van « *minimalisering* » van gegevens, wat inhoudt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, overeenkomstig artikel 5, §1, c), van de GDPR.

controle van de erkenningsvoorwaarden, de inning van een bijdrage door de centra en de rapportage (punt 16);

- de eventuele integratie van de essentiële elementen in verband met de verwerking van gegevens uit de strafregisters in de ordonnantie gerechtvaardigd zal moeten worden in het licht van het evenredigheidsbeginsel (punt 17);
- de noodzaak van de vermelding van loonfiches van het personeel van de centra in het ontwerp duidelijker moet worden vermeld (punt 18);
- de (maximale) bewaartermijnen moeten worden opgenomen in de ordonnantie voor gebruikersgegevens en uittreksels uit het strafregister, en in het ontwerp voor andere gegevens die worden verwerkt (punt 22);
- in artikel 23, 4° van het besluit de modaliteiten met betrekking tot het verzamelen en uitwisselen van gegevens, die in het huishoudelijk reglement van de centra moeten worden opgenomen, nauwkeuriger moeten worden omschreven (punt 24);

raadt ze aan dat :

- gepseudonimiseerde loonfiches worden meegedeeld [of dat de niet-gepseudonimiseerde mededeling ervan wordt gemotiveerd](#) (punt 19);

vestigt de aandacht van de aanvrager op de hoge eisen die aan anonimisering worden gesteld (punten 25 t/m 28).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur